

@zwnne

VPR-A SPECIALISATIEOPLEIDING | 2024

Het probleem met toestemming | taak van algemeen belang en de uitoefening van openbaar gezag | misverstanden over het gerechtvaardigd belang

Prof. mr. G-J. (Gerrit-Jan) ZWENNE

Universiteit
Leiden

AP pakt opnieuw multinational aan met forse boete en sancties

Johan Leupen, Jasper Been

De boete die de Autoriteit Persoonsgegevens aan Experian heeft opgelegd is één van de hoogste uit de geschiedenis van de toezichthouder. Foto: Peter Hiltz/ANP

In het kort

- De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft Experian een miljoenenboete opgelegd vanwege het overtreden van de privacywet.
- Ook eist de toezichthouder dat het bedrijf stopt met het verwerken van persoonsgegevens om de kredietwaardigheid van consumenten te beoordelen, op straffe van een dwangsom.
- Experian vecht de boete en dwangsom aan.

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) blijkt eind vorig jaar in stilte een hoge boete en sancties te hebben opgelegd aan het Ierse Experian, een van de grootste bureaus voor kredietinformatie en datahandel ter wereld, vanwege het overtreden van de privacywet. De beursgenoteerde multinational noemt de straf van de AP 'afschrikwekkend' en 'juridisch fout', en probeerde die de afgelopen maanden angstvallig uit de publiciteit te houden. Het FD stuitte op de zaak via een geanonimiseerd vonnis van de rechtbank in Den Haag.

Het gaat om een van de hoogste boetes uit de geschiedenis van de AP, die in juli ook al een boete van €290 mln uitdeelde aan de Amerikaanse taxidienst Uber – een teken dat de Nederlandse waakhond zijn bevoegdheid ten volle benut. Hoewel het precieze bedrag ongewis blijft in het vonnis, gaat het mogelijk om tientallen miljoenen. 'Dat zelfs een multinational schrikt van de hoogte, dat zegt wel wat', zegt

*please do not tick the box
if you do not want to
receive our daily offers in
your inbox*

A. *het probleem met toestemming*

waar *gáát* het over?

- *het belang van toestemming*
- *de betekenis ervan*
- *en het probleem ermee*

in de AVG. En elders

*wat is toestemming?
en wat is het niet..?*

wat moeten we met toestemming..?

het belang van toestemming

“natuurlijke personen dienen controle te hebben...”

overw. 7
AVG

snelle technologische
ontwikkelingen en
globalisering etc.

(7) Die ontwikkelingen vereisen een krachtig en coherenter kader voor gegevensbescherming in de Unie, dat wordt gesteund door strenge handhaving, omdat zulks van belang is voor het vertrouwen dat nodig is om de digitale economie zich in de hele interne markt te laten ontwikkelen. **Natuurlijke personen dienen controle over hun eigen persoonsgegevens te hebben.** Er dient meer rechtszekerheid en praktische zekerheid te worden geboden aan natuurlijke personen, marktdeelnemers en overheidsinstanties.

Vgl. AG Campos Sánchez-Bordona 6 oktober 2022, C-300/21 ECLI:EU:C:2022:756:

74. Mijns inziens kan uit de AVG niet zo maar worden afgeleid dat het de bedoeling om is de betrokkene de controle over zijn persoonsgegevens te verlenen als een waarde op zich. **Evenmin** kan worden afgeleid dat de betrokkene **de grootst mogelijke controle** over die gegevens moet hebben. [...]

81. ... [D]e AVG [is] er **niet op gericht de controle van het individu over de hem betreffende informatie te vergroten door zich zonder meer te schikken naar zijn voorkeuren**, maar bestaat het doel er veeleer in om het recht op bescherming van persoonsgegevens van elke betrokkene te verzoenen met de belangen van derden en van de samenleving.

(32) Toestemming dient te worden gegeven door middel van een duidelijke actieve handeling, bijvoorbeeld een schriftelijke verklaring, ook met elektronische middelen, of een mondelinge verklaring, waaruit blijkt dat de betrokkene vrijelijk, specifiek, geïnformeerd en ondubbelzinnig met de verwerking van zijn persoonsgegevens instemt. Hiertoe zou kunnen behoren het klikken op een vakje bij een bezoek aan een internetwebsite, het selecteren van technische instellingen voor diensten van de informatiemaatschappij of een andere verklaring of een andere handeling waaruit in dit verband duidelijk blijkt dat de betrokkene instemt met de voorgestelde verwerking van zijn persoonsgegevens. Stilzwijgen, het gebruik van reeds aangekruiste vakjes of inactiviteit mag derhalve niet als toestemming gelden. De toestemming moet gelden voor alle verwerkingsactiviteiten die hetzelfde doel of dezelfde doeleinden dienen. Indien de verwerking meerdere doeleinden heeft, moet toestemming voor elk daarvan worden verleend. Indien de betrokkene zijn toestemming moet geven na een verzoek via elektronische middelen, dient dat verzoek duidelijk en beknopt te zijn en niet onnodig storend voor het gebruik van de dienst in kwestie.

(42) Indien de verwerking plaatsvindt op grond van toestemming van de betrokkene, moet de verwerkingsverantwoordelijke kunnen aantonen dat de betrokkene toestemming heeft gegeven voor de verwerking. Met name in de context van een schriftelijke verklaring over een andere zaak dient te worden gewaarborgd dat de betrokkene zich ervan bewust is dat hij toestemming geeft en hoever deze toestemming reikt. In overeenstemming met Richtlijn 93/13/EEG van de Raad (10) stelt de verwerkingsverantwoordelijke vooraf een verklaring van toestemming op in een begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal; deze verklaring mag geen oneerlijke bedingen bevatten. Opdat toestemming met kennis van zaken wordt gegeven, moet de betrokkene ten minste bekend zijn met de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke en de doeleinden van de verwerking van de persoonsgegevens. Toestemming mag niet worden geacht vrijelijk te zijn verleend indien de betrokkene geen echte of vrije keuze heeft of zijn toestemming niet kan weigeren of intrekken zonder nadelige gevolgen.

(43) Om ervoor te zorgen dat toestemming vrijelijk wordt verleend, mag toestemming geen geldige rechtsgrond zijn voor de verwerking van persoonsgegevens in een specifiek geval wanneer er sprake is van een duidelijke wanverhouding tussen de betrokkene en de verwerkingsverantwoordelijke, met name wanneer de verwerkingsverantwoordelijke een overheidsinstantie is, en dit het onwaarschijnlijk maakt dat de toestemming in alle omstandigheden van die specifieke situatie vrijelijk is verleend. De toestemming wordt geacht niet vrijelijk te zijn verleend indien geen afzonderlijke toestemming kan worden gegeven voor verschillende persoonsgegevens-verwerkingen ondanks het feit dat dit in het individuele geval passend is, of indien de uitvoering van een overeenkomst, daaronder begrepen het verlenen van een dienst, afhankelijk is van de toestemming ondanks het feit dat dergelijke toestemming niet noodzakelijk is voor die uitvoering.

(32) Toestemming dient te worden gegeven door middel van een **duidelijke actieve handeling**, bijvoorbeeld een schriftelijke verklaring, ook met elektronische middelen, of een **mondelinge verklaring**, waaruit blijkt dat de betrokkene **vrijelijk, specifiek, geïnformeerd en ondubbelzinnig** met de verwerking van zijn persoonsgegevens instemt. Hiertoe zou kunnen behoren het klikken op een vakje bij een bezoek aan een internetwebsite, het selecteren van technische instellingen voor diensten van de informatiemaatschappij of een andere verklaring of een andere handeling waaruit in dit verband duidelijk blijkt dat de betrokkene instemt met de voorgestelde verwerking van zijn persoonsgegevens. Stilzwijgen, het gebruik van reeds aangekruiste vakjes of inactiviteit mag derhalve niet als toestemming gelden. De toestemming moet gelden voor alle verwerkingsactiviteiten die hetzelfde doel of dezelfde doeleinden dienen. **Indien de verwerking meerdere doeleinden heeft, moet toestemming voor elk daarvan worden verleend.** Indien de betrokkene zijn toestemming moet geven na een verzoek via elektronische middelen, dient dat verzoek **duidelijk en beknopt te zijn en niet onnodig storend** voor het gebruik van de dienst in kwestie.

niet impliciet of stilzwijgend

granulair?

mag dat wel (of niet) met één handeling (click)..?

nieuw in de AVG!

zowel de handeling waarmee toestemming wordt gegeven als de inhoud van de toestemming moet ondubbelzinnig zijn

vgl. rb A'dam 15 maart 2023,
ECLI:NL:RBAMS:2023:1407
(DPS/Meta)

zie ook art. 7.2
en 12.1 AVG

bewijslast, zie ook
art. 7.1 AVG

(42) Indien de verwerking plaatsvindt op grond van toestemming van de betrokkene, moet de verwerkingsverantwoordelijke kunnen aantonen dat de betrokkene toestemming heeft gegeven voor de verwerking. Met name in de context van een schriftelijke verklaring over een andere zaak dient te worden gewaarborgd dat de betrokkene zich ervan bewust is dat hij toestemming geeft en hoever deze toestemming reikt. In overeenstemming met Richtlijn 93/13/EEG van de Raad (LU) stelt de verwerkingsverantwoordelijke vooraf een verklaring van toestemming op in een **begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal**; deze verklaring mag geen oneerlijke bedingen bevatten. Opdat toestemming met kennis van zaken wordt gegeven, moet de betrokkene ten minste bekend zijn met de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke en de doeleinden van de verwerking van de persoonsgegevens. **Toestemming mag niet worden geacht vrijelijk te zijn verleend indien de betrokkene geen echte of vrije keuze heeft of zijn toestemming niet kan weigeren of intrekken zonder nadelige gevolgen.**

discussies over cookiemuren,
CoronaMelder, (?) etc.

vgl. art. 7.4 AVG
(komen we op terug...)

idem voor werkgever-
werkknemer

(43) Om ervoor te zorgen dat toestemming vrijelijk wordt verleend, mag toestemming geen geldige rechtsgrond zijn voor de verwerking van persoonsgegevens in een specifiek geval wanneer er sprake is van een duidelijke

wanverhouding tussen de betrokkene en de verwerkingsverantwoordelijke, met name wanneer de verwerkingsverantwoordelijke een overheidsinstantie is, en dit het

toestemming in alle omstandigheden van de specifieke situatie vrijelijk is verleend.

De toestemming wordt geacht niet vrijelijk te zijn verleend indien geen afzonderlijke toestemming kan worden gegeven voor verschillende persoonsgegevens-verwerkingen ondanks het feit dat dit in het individuele geval passend is, of indien de uitvoering van een overeenkomst, daaronder begrepen het verlenen van een dienst, afhankelijk is van de toestemming ondanks het feit dat dergelijke toestemming niet noodzakelijk is voor die uitvoering.

granulaire toestemming..?
er kunnen kennelijk situaties zijn waarin het passend is dat er wel (of niet) toestemming voor verschillende verwerkingen afzonderlijk kan worden gegeven

vgl. overw. 32: Indien de verwerking meerdere doeleinden heeft, moet toestemming voor elk daarvan worden verleend

mag dat met één handeling (click)..?

art. 7.4 vs overw. 43 d.w.z. bepaling vs overweging

art. 7.4
AVG

Er moet **ten sterkste rekening worden gehouden** met de vraag of voor de uitvoering van een overeenkomst [...] toestemming vereist is voor een verwerking van persoonsgegevens die niet noodzakelijk is voor de uitvoering van die overeenkomst

overw.
43

toestemming is **niet vrijelijk** gegeven als [...] de uitvoering van een overeenkomst afhankelijk is van de toestemming ondanks het feit dat dergelijke toestemming niet noodzakelijk is voor die uitvoering

?!

kanttekening bij overwegingen

Conclusie AG Spuznar 21 maart 2019, C-673/17,
ECLI:EU:C:2019:246 (Planet 49)

71. [I]k [voel] me genoodzaakt eraan te herinneren dat [overwegingen] klaarblijkelijk **geen zelfstandige juridische betekenis** hebben, maar dat het Hof daarvan bij de uitlegging van een rechtshandeling van de Unie vaak gebruikmaakt. Binnen de rechtsorde van de Unie zijn deze overwegingen **descriptief en niet prescriptief van aard**. **Normaal gesproken** komt de vraag naar hun juridische betekenis niet aan de orde om de eenvoudige reden dat de overwegingen gewoonlijk hun neerslag vinden in het dispositief van een richtlijn. Goede wetgevingspraktijken van de politieke instellingen van de EU hebben de neiging om te streven naar een situatie waarin de overwegingen een **nuttige achtergrond** bieden voor de bepalingen van een juridische tekst.

?!

wat is toestemming
(en wat niet)..?

wat is toestemming..?

Overw. 32
AVG

vrije, specifieke, geïnformeerde en ondubbelzinnige
wilsuiting waarmee de betrokkene d.m.v. een verklaring
of ondubbelzinnige actieve handeling hem betreffende
verwerking van persoonsgegevens aanvaardt

Overw. 32
AVG

Art. 7
AVG

- duidelijke actieve handeling, dus niet stilzwijgend
- toestemming voor meerdere doeleinden
- duidelijk en beknopt en niet onnodig storend,
- bewijslast m.b.t toestemming

Art. 8
AVG

Art. 5
UAVG

toestemming van minderjarigen (<16 jaar) gegeven door
ouders c.q. wettelijk vertegenwoordiger

actieve handeling..

Overw. 32
AVG

- het klikken op een vakje bij een bezoek aan een internetwebsite
- het selecteren van technische instellingen voor diensten van de informatiemaatschappij, of
- een andere verklaring of een andere handeling waaruit in dit verband duidelijk blijkt dat de betrokkene instemt met de voorgestelde verwerking van zijn persoonsgegevens

Maar stilzwijgen, het gebruik van reeds aangekruiste vakjes of inactiviteit mag derhalve niet als toestemming gelden

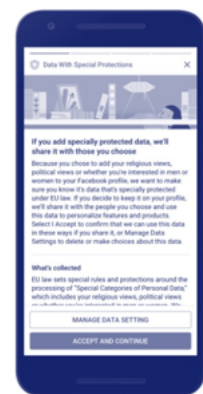
61. niet voldoende is als de verklaring van toestemming van de gebruiker vooraf is geformuleerd en als de gebruiker actief bezwaar moet maken als hij het niet eens is met de verwerking van gegevens.

Conclusie AG in
Planet 49

DPS vs Meta (Facebook)

Rb A'dam 15 maart 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:1407

12.34 [...] Uit de wijze waarop Facebook Ierland het registratieproces had ingericht, kon voor de gemiddelde gebruiker in dit geval **niet (voldoende) duidelijk zijn dat hem toestemming werd gevraagd voor in het Gegevensbeleid opgenomen verwerkingsdoeleinden**. Anders dan ten aanzien van de Gebruikersvoorwaarden werd de gebruiker immers niet uitdrukkelijk om een akkoord gevraagd ten aanzien van het Gegevensbeleid. Van een ondubbelzinnige en op aanvaarding gerichte wilsuiting was dus geen sprake. Bovendien maakte het registratieproces niet duidelijk dat het Gegevensbeleid informatie over de verwerking van persoonsgegevens bevatte. **Daardoor kan met de leesbevestiging in het registratieproces ook geen sprake zijn van een wilsuiting die was gericht op aanvaarding van de verwerking van de gebruiker betreffende persoonsgegevens.**

uitdrukkelijke toestemming

in hoeverre is dit meer dan 'ondubbelzinnige actieve handeling' (art.4(11) AVG...??)

toestemming van kinderen

website, app, sociaal network

- verwerking op basis van toestemming
- ten behoeve van rechtstreeks aanbod van diensten van de informatiemaatschappij
- aan een kind van 16 jaar of jonger

art. 6.1(a) AVG

toestemming moet worden gegeven door ouder of wettelijk vertegenwoordiger

5 UAVG

8. 1 AVG

wetenschap

- wetenschappelijke verwerkingsdoeleinden zijn vaak per definitie niet duidelijk te omschrijven
- toch kan wél toestemming worden gegeven
- voor *bepaalde* onderzoeksdoeleinden

(33) Het is vaak niet mogelijk op het ogenblik waarop de persoonsgegevens worden verzameld, het doel van de gegevensverwerking voor wetenschappelijke onderzoeksdoeleinden volledig te omschrijven.

- Daarom moet de betrokkenen worden toegestaan hun toestemming te geven voor bepaalde terreinen van het wetenschappelijk onderzoek waarbij erkende ethische normen voor wetenschappelijk onderzoek in acht worden genomen.
- Betrokkenen moeten de gelegenheid krijgen om hun toestemming alleen te geven voor bepaalde onderzoeksterreinen of onderdelen van onderzoeksprojecten, voor zover het voorgenomen doel zulks toelaat.

Vgl. Art.
24 UAVG

niet altijd toestemming nodig voor verwerking van bijzondere gegevens voor wetenschappelijke doeleinden...

toestemming bij overheid uitgesloten(..?)

Wij plaatsen een kanttekening bij de opmerking van de Afdeling advisering dat gegevensverwerking door de overheid uitsluitend kan worden gebaseerd op artikel 6, eerste lid, onderdelen c en e, AVG. Uiteraard zijn dit voor de overheid de meest voor de hand liggende rechtsgronden, maar de AVG sluit met betrekking tot de overheid uitsluitend het gerechtvaardigd belang (artikel 6, eerste lid, onderdeel f) uit.

Het is dan ook niet bij voorbaat ondenkbaar dat onder omstandigheden, bij wijze van uitzondering en bij het ontbreken van een andere rechtsgrondslag, een gegevensverwerking door een overheidsinstantie plaatsvindt met uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene.

Kst. II 2017/18, 34851, nr. 4, p. 35

toestemming bij overheid uitgesloten(..?)

maar... is de toestemming dan wel in
vrijheid gegeven?

43) toestemming [mag] geen geldige rechtsgrond
zijn voor de verwerking van persoonsgegevens in
een specifiek geval wanneer er sprake is van een
duidelijke wanverhouding tussen de betrokkene en
de verwerkingsverantwoordelijke, met name
wanneer de verwerkingsverantwoordelijke een
overheidsinstantie is, en dit het onwaarschijnlijk
maakt dat de toestemming in alle omstandigheden
van die specifieke situatie vrijelijk is verleend.

toestemming bij overheid uitgesloten(..?)

maar... is de toestemming dan wel in
vrijheid gegeven?

- de wanverhouding impliceert dat het dus onwaarschijnlijk is dat de toestemming in vrijheid is gegeven...

of:

- er is een wanverhouding en als het daardoor onwaarschijnlijk is dat de toestemming in vrijheid is gegeven

43) toestemming [mag] geen geldige rechtsgrond
zijn voor de verwerking van persoonsgegevens in
een specifiek geval wanneer er sprake is van een
duidelijke wanverhouding tussen de betrokkene en
de verwerkingsverantwoordelijke, met name
wanneer de verwerkingsverantwoordelijke een
overheidsinstantie is, en dit het onwaarschijnlijk
maakt dat de toestemming in alle omstandigheden
van die specifieke situatie vrijelijk is verleend.

CoronaCheck-
app

voor de minister
grondslag *vóór de aanpassing van de Wet publieke gezondheid*

art. 3.1 Wpg
Onze Minister bevordert de kwaliteit en doelmatigheid van de publieke gezondheidszorg en draagt zorg voor de instandhouding en verbetering van de landelijke ondersteuningsstructuur

art. 7.1 Wpg
Onze Minister [geeft] leiding aan de bestrijding [van de pandemie] en Onze Minister [kan] de voorzitter van de veiligheidsregio opdragen hoe de bestrijding ter hand te nemen

duidelijk, nauwkeurig en voorspelbaar?
zie: overw. 141

taak van algemeen belang (e-grond)

- kan de minister op basis van deze bevoegdheid persoonsgegevens verwerken in het kader van de CoronaMelder?
- zo niet, kan de minister dan deze persoonsgegevens verwerken op basis van toestemming van de gebruiker?

toestemming (a-grond) ✓

?

CoronaMelder

**AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS**

toestemming kan niet, want gebruiker kan de op andere devices vastgelegde codes niet verwijderen overeenkomstig het wissingsrecht van art. 17.1 AVG

PELS RIJCKEN

*toestemming kan wél, want gebruiker kiest er zelf voor
andere EU-lidstaten én EDPB gaan ook uit van toestemming
en het wissingsrecht van art. 17.1 AVG is sowieso **niet van toepassing** o.g.v. art. art. 11.1 AVG*

Raad van State

*verdedigbaar is dat vanwege het feit dat gebruik vrijwillig is toestemming, gelet op de AVG, **een toereikende grondslag** vormt voor met gebruik van de app samenhangende verwerkingen van persoonsgegevens*

"natuurlijke personen dienen controle te hebben..."

snelle technologische ontwikkelingen en globalisering etc.

(7) Die ontwikkelingen vereisen een krachtig en coherent kader voor gegevensbescherming in de Unie, dat wordt gesteund door strenge handhaving, omdat zulks van belang is voor het vertrouwen dat nodig is om de digitale economie te ontwikkelen. Natuurlijke personen dienen controle over hun eigen persoonsgegevens te hebben. Er dient meer rechtszekerheid en juridische zekerheid te worden geboden aan natuurlijke personen, marktdeelnemers en overheidsinstanties.

over: 7 AVG

Vgl. AG Campos Sánchez-Bordona 6 oktober 2022, C-300/21 ECLI:EU:C:2022-756:
74. Mijns inziens kan uit de AVG niet zo maar worden afgeleid dat het de bedoeling om is de betrokkene de controle over zijn persoonsgegevens te verliezen als een voorwaarde op zich. **Evenwel**, kan worden afgeleid dat de betrokkene die **grootst mogelijke controle** over alle gegevens moet hebben [...]

83. ... [D]ie AVG [n]iet op gericht de controle van het individu over de hem betreffende informatie te vergroten door zich zonder meer te schikken naar zijn voorkeuren, maar **bestaat** het doel er vooreerst in om het recht op bescherming van persoonsgegevens van elke betrokkene te verzoemen met de belangen van derden en van de samenleving.

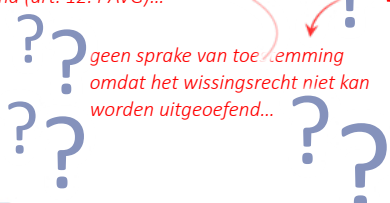

Met hantering van toestemming als grondslag voor verwerking van persoonsgegevens is namelijk geassocieerd dat er **een 'sterke' controle van betrokkene** over de verwerking van diens persoonsgegevens is.

[In] de notificatie-app is intrekking van toestemming of het maken van bezwaar tegen deze verwerking echter niet tot nauwelijks realiseerbaar. **Zo kan betrokkene door intrekking van een eenmaal gegeven toestemming weliswaar de verdere verzameling van persoonsgegevens voorkomen, maar kan niet na een beroep op het recht op vergetelheid (artikel 17 AVG) de verwijdering van reeds verzamelde persoonsgegevens worden bewerkstelligd.** Die bevinden zich namelijk – gedurende 14 dagen na contact – in de app van andere gebruikers.

Ook kan na de door de gebruiker ingevoerde melding over een coronabesmetting de gegevensverwerking via de backend server niet (meer) **ongedaan** worden gemaakt. Deze wordt nog minstens 24 uur na intrekking van de toestemming en/of verwijdering van de app verwerkt.

Maar de bewaartermijn is 14-dagen. En beslistermijn een maand (art. 12.4 AVG)...

Brief d.d. 6 augustus 2020, kenm. z2020-11824 inzake advies op voorafgaande raadpleging COVID19 notificatie-app

art. 6d
Wpg

1. In het kader van de taak van Onze Minister, bedoeld in artikel 3, eerste lid en artikel 7, eerste lid, en voorts ter ondersteuning van de bron- en contactopsporing, bedoeld in artikel 6, eerste lid, onder c, ter bestrijding van de epidemie van covid-19, veroorzaakt door het virus SARS-CoV-2 kan een notificatieapplicatie worden ingezet waarmee vroegtijdig zicht kan worden verkregen op een mogelijke infectie met dat virus door bij te houden welke gebruikers in elkaars nabijheid zijn geweest en hen in voorkomende gevallen te waarschuwen over een mogelijke infectie met het virus. Voor zover noodzakelijk kunnen Onze Minister en de gemeentelijke gezondheidsdiensten bij het beheer en de toepassing van deze notificatieapplicatie persoonsgegevens verwerken, waaronder persoonsgegevens over de gezondheid als bedoeld in artikel 9 van de Algemene verordening gegevensbescherming.

taak van algemeen belang (e-grond)

duidelijk, nauwkeurig en voorspelbaar

‘nadelige gevolgen’

*(42) Indien de verwerking plaatsvindt op grond van toestemming van de betrokkene, moet de verwerkingsverantwoordelijke kunnen aantonen dat de betrokkene toestemming heeft gegeven voor de verwerking. Met name in de context van een schriftelijke verklaring over een andere zaak dient te worden gewaarborgd dat de betrokkene zich ervan bewust is dat hij toestemming geeft en hoever deze toestemming reikt. In overeenstemming met Richtlijn 93/13/EEG van de Raad (10) stelt de verwerkingsverantwoordelijke vooraf een verklaring van toestemming op in een begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal; deze verklaring mag geen oneerlijke bedingen bevatten. Opdat toestemming met kennis van zaken wordt gegeven, moet de betrokkene ten minste bekend zijn met de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke en de doeleinden van de verwerking van de persoonsgegevens. **Toestemming mag niet worden geacht vrijelijk te zijn verleend indien de betrokkene geen echte of vrije keuze heeft of zijn toestemming niet kan weigeren of intrekken zonder nadelige gevolgen.***

nadelige gevolgen: casus(je)

U geeft een supermarkt toestemming (in de zin van art. 11.7, eerste lid, Tw) om u wekelijks een nieuwsbrief met interessante aanbiedingen en gepersonaliseerde kortingen toe te sturen.

U trekt uw toestemming in. U ontvangt de nieuwsbrief niet meer en u kunt geen gebruik meer maken van de gepersonaliseerde kortingen.

*Hoe verhoudt zich dit tot het in de slotzin van overweging 42 van de Preambule van de AVG neergelegde uitgangspunt dat **toestemming niet geacht wordt in vrijheid te zijn gegeven, als de toestemming niet kan worden ingetrokken zonder nadelige gevolgen...**?*

wat moeten we met toestemming?

Stop Thinking About Consent: it isn't Possible and it isn't Right

Helen Nissenbaum in Harvard Business Review 24 September 2018

Harvard Business Review

“STOP THINKING ABOUT CONSENT: IT ISN'T POSSIBLE AND IT ISN'T RIGHT”

BY SCOTT BENNARD
SEPTEMBER 18, 2018

For a philosopher, Helen Nissenbaum is a surprisingly active participant in debates how we collect, use, and protect personal data.

The Biggest Lie on the Internet: Ignoring the Privacy Policies and Terms of Service Policies of Social Networking Services

The Biggest Lie on the Internet: Ignoring the Privacy Policies and Terms of Service Policies of Social Networking Services

Information, Communication & Society, pp. 1-20, 2018.
TPRC 44: The 44th Research Conference on Communication, Information and Internet Policy, 2016.

37 Pages • Posted: 2 Apr 2016 • Last revised: 18 Aug 2018

Jonathan A. Obar
York University / Quello Center - Michigan State University

Anne Oeldorf-Hirsch
University of Connecticut

Date Written: June 1, 2018

Abstract

This paper addresses 'the biggest lie on the internet' with an empirical investigation of privacy policy (PP) and terms of service (TOS) policy reading behavior. An experimental survey (N=543) assessed the extent to which individuals ignored PP and TOS when joining a fictitious social networking service, NameDrop. Results reveal 74% skipped PP, selecting the 'quick join' clickwrap. Average adult reading speed (250-280 words per minute), suggests PP should have taken 29-32 minutes and TOS 15-17 minutes to read. For those that didn't select the clickwrap, average PP reading time was 73 seconds. All participants were presented the TOS and had an

B.

*de taak van algemeen belang of de
uitoefening van openbaar gezag*

verwijderen van zgn. *bijzonderheids coderingen* uit het Centraal Krediet Informatiesysteem (CKI) van BKR met behulp van het *wissings- of bezwaarrecht* van art. 17, eerste lid, resp. 21, eerste lid, Avg

rechtsvraag...

is de registratie van bijzonderheids codes door de bank in CKI van BKR inherent aan het voldoen aan de wettelijke plicht om deel te nemen aan BKR?

- ja, want een bank kan niet deelnemen aan BKR zonder deze registraties* } *betrokkene kan géén gebruik maken van art. 17 en art. 21 Avg*
- neen, want de registratie is vereist door het CKI-reglement, niet door de wet* } *betrokkene kan wél gebruik maken van art. 17 en art. 21 Avg*

op kredietverleners rustende (wettelijke?) verplichtingen

art. 4:32 Wft

kredietaanbieder **moet deelnemen** aan kredietregistratiestelsel, d.w.z. BKR

kredietaanbieder **moet informatie inwinnen** over financiële positie van consument, om overkreditering te voorkomen

voordat hij met een consument een kredietovereenkomst (meer dan €250) aangaat, **moet kredietaanbieder het kredietregistratiestelsel raadplegen**

art. 4:34 Wft
art. 114 Bgfo

Reglement CKI

deelnemers aan BKR moeten eigen **kredietovereenkomsten opnemen in CKI**

wettelijke plicht (art. 6.1c AVG)

hof Den Bosch 6 augustus 2020, ECLI:NL:GHSHE:2020:2536 én hof Arnhem-L. 17 december 2020, ECLI:NL:GHARL:2020:10564

- bank moet voldoen aan wettelijke plicht om deel te nemen aan een stelsel van kredietregistratie o.g.v. art. 4:32 Wft
- bank verwerkt ter uitvoering van haar wettelijke plicht de persoonsgegevens van de verzoeker, **dus o.b.v. c-grond**

hof Den Haag 8 september 2020, ECLI:NL:GHDHA:2020:2068

- bank is o.g.v. die wettelijke plicht niet gehouden om een concrete registratie te doen in een individueel geval: **bank verwerkt niet o.b.v. c-grond maar f-grond**

rechtbank A'dam 21 januari 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:174

prejudiciële vragen aan de Hoge Raad (art. 392, eerste lid, onderdeel b, Rv)

- verwerkt bank om te voldoen aan een **wettelijke verplichting (c-grond)** of ter behartiging van een **gerechtvaardigd belang (f-grond)**..?
- komt aan de betrokkene een beroep toe op het recht van gegevenswissing en het recht van bezwaar (art. 17 resp. art. 21 AVG)..?

geldt ook voor taak van algemeen belang of uitoefening openbaar gezag

overw. 45

- de rechtsgrond van de **plicht** is vastgesteld bij unierecht of lidstatelijk recht dat van toepassing is op de verwerkingsverantwoordelijke
- in die rechtsgrond moet het **doel** van de verwerking staan
- die rechtsgrond kan specifieke bepalingen bevatten om de toepassing van de regels van deze verordening aan te passen
- unierecht of het lidstatelijke recht moet beantwoorden aan een doelstelling van algemeen belang en moet evenredig zijn met het nagestreefde gerechtvaardigde doel

art. 6.3

- **geen specifieke wetgeving vereist is voor elke afzonderlijke verwerking**
- voldoende is wetgeving die als basis fungeert voor verscheidene verwerkingen o.g.v. een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust

WP29 06/2014

- **niet noodzakelijkerwijs een door een parlement vastgestelde wetgevingshandeling**
- de rechtsgrond of wetgevingsmaatregel moet evenwel **duidelijk en nauwkeurig zijn**, en de toepassing daarvan moet **voorspelbaar** zijn voor degenen op wie deze van toepassing is

overw. 41

De wetgeving kan in bepaalde gevallen slechts een algemene doelstelling vaststellen, terwijl **meer specifieke verplichtingen op een ander niveau worden vastgesteld**, bijvoorbeeld in secundaire wetgeving of in een bindend besluit van een overheidsinstantie in een concreet geval.

Deze wettelijke verplichting behoeft niet noodzakelijkerwijs te bestaan uit een expliciete verplichting om (bepaalde) persoonsgegevens te verwerken. Het komt namelijk ook voor dat de verwerking van persoonsgegevens een basis vindt in een **ruimer geformuleerde zorgplicht of wettelijke verplichting**. In dat geval heeft de verwerkingsverantwoordelijke een grotere eigen verantwoordelijkheid inzake het beoordelen van de noodzakelijkheid van de verwerking in het licht van het voldoen aan de wettelijke verplichting. **Zonder verwerking van de gegevens moet het uitvoeren van een wettelijke verplichting redelijkerwijs niet goed mogelijk zijn.**

Kst II 2017/18, 34 851, nr. 3, p. 35

HR 3 december 2021 ECLI:NL:HR:2021:1814

Art. 4:32 lid 1 Wft en art. 4:34 lid 1 Wft, zoals nader uitgewerkt in art. 114 BGfo, verplichten kredietaanbieders weliswaar tot deelname aan en raadpleging van een stelsel van kredietregistratie, maar deze wettelijke bepalingen zijn **niet voldoende duidelijk en nauwkeurig en de toepassing ervan is niet voldoende voorspelbaar** voor degenen op wie deze wettelijke bepalingen van toepassing zijn, zoals art. 6 lid 3 AVG eist [...].

Uit die wettelijke bepalingen blijkt immers niet welke persoonsgegevens in het CKI geregistreerd moeten of mogen worden, wat de voorwaarden voor een dergelijke registratie zijn en onder welke voorwaarden en binnen welke termijnen tot verwijdering van persoonsgegevens moet worden

overgegaan. Een en ander wordt wel geregeld in het CKI-reglement, maar dat reglement berust niet op een wettelijke grondslag; de registratie van persoonsgegevens in het CKI vindt plaats op grond van een overeenkomst tussen het BKR en kredietaanbieders

is de registratie van bijzonderheidscodes door de bank in CKI van BKR inherent aan het voldoen aan de wettelijke plicht om deel te nemen aan BKR?

- ja, want een bank kan niet deelnemen aan BKR zonder deze registraties
- neen, want de registratie is vereist door het CKI-reglement, niet door de wet

} betrokkene kan wél gebruik maken van art. 17 en art. 21 Avg

voldoende precieze wettelijke grondslag

HvJEU 12 september 2024, C-17/22 en C-1822, ECLI:EI:C:2024:738

68 Wordt in de AVG naar een rechtsgrond of een wetgevingsmaatregel verwezen, dan betekent dit zoals blijkt uit overweging 41 van deze verordening voorts niet noodzakelijkerwijs dat er een door een parlement vastgestelde wetgevingshandeling nodig is, onverminderd de vereisten overeenkomstig de grondwettelijke orde van de lidstaat in kwestie. Deze rechtsgrond of wetgevingsmaatregel moet evenwel duidelijk en nauwkeurig zijn, en de toepassing daarvan moet voorspelbaar zijn voordegenen op wie deze van toepassing is [...]

'Neunte Immobiliën Portfolio'

71 In dit verband moet worden opgemerkt dat, overeenkomstig hetgeen in punt 68 van het onderhavige arrest is vermeld, **niet kan worden uitgesloten dat „het lidstatelijke recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is” in de zin van artikel 6, lid 3, onder b), AVG ook de nationale rechtspraak omvat.**

voldoende precieze wettelijke grondslag

HvJEU 12 september 2024, C-17/22 en C-1822, ECLI:EI:C:2024:738
68 Wordt in de AVG naar een rechtsgrond of een wetgevingsmaatregel verwezen, dan betekent dit zoals blijkt uit overweging 41 van deze verordening voorts niet noodzakelijkerwijs dat er een door een parlement vastgestelde wetgevingshandeling nodig is, onverminderd de vereisten overeenkomstig de grondwettelijke orde van de lidstaat in kwestie. Deze rechtsgrond of wetgevingsmaatregel moet evenwel duidelijk en nauwkeurig zijn, en de toepassing daarvan moet voorspelbaar zijn voordegenen op wie deze van toepassing is [...]

'Neunte Immobiliën Portfolio'

71 In dit verband moet worden opgemerkt dat, overeenkomstig hetgeen in punt 68 van het onderhavige arrest is vermeld, **niet kan worden uitgesloten dat „het lidstatelijke recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is” in de zin van artikel 6, lid 3, onder b), AVG ook de nationale rechtspraak omvat.**

Art. 7:611 BW

De werkgever en de werknemer zijn verplicht zich als een goed werkgever en een goed werknemer te gedragen.

Art. 3 Arbowet

De werkgever zorgt voor de veiligheid en de gezondheid van de werknemers inzake alle met de arbeid verbonden aspecten en voert daartoe een beleid dat is gericht op zo goed mogelijke arbeidsomstandigheden [...]

rechtbank A'dam 3 augustus 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:5257:5257

De rechtbank is van oordeel dat Inholland terecht heeft aangevoerd dat zij als werkgever - onder meer op grond van artikel 3 van de Arbowet en artikel 7:611 BW - gehouden was om onderzoek in te stellen en zo nodig maatregelen te treffen omdat zij, na de melding van een werknemer, signalen ontving dat sprake zou kunnen zijn van ongewenste omgangsvormen of grensoverschrijdend gedrag op de werkvloer.

Vgl. hof 's-Hertogenbosch 23 mei 2017, ECLI:NL:GHSHE:2017:2234

C.

misverstanden over het gerechtvaardigd belang

Autoriteit Persoonsgegevens (Dutch DPA)
31,679 followers
3w · 🌐

Reactie AP op onderstaande beantwoording van prejudiciële vragen door het Hof van Justitie van de EU:

Bij de AP staat de burger voorop. Vandaar onze principiële interpretatie van de wet, waarin organisaties bijvoorbeeld nooit zonder toestemming persoonsgegevens van mensen mogen verkopen, alleen omdat ze daar geld mee kunnen verdienen. Daar hebben wij ons voor ingezet en wat ons betreft is dat nog steeds hoe het zou moeten zijn, maar helaas is dat niet de juridische realiteit. Dat is nu duidelijk. Wij zullen onze normuitleg op dit punt dan ook aanpassen.

De uitspraak van het Hof is echter geen vrijbrief voor bedrijven en andere organisaties om zomaar zonder toestemming van alles te doen met persoonsgegevens, alleen omdat die daar geld mee kunnen verdienen. Voor een geslaagd beroep op een 'gerechtvaardigd belang' moeten organisaties aan drie voorwaarden voldoen. De eerste voorwaarde is dus niet zo absoluut als de AP die zag, maar het Hof van Justitie benadrukt dat er nog twee voorwaarden zijn waaraan bedrijven moeten voldoen, willen zij zonder toestemming persoonsgegevens verkopen. Uit de uitspraak van het Hof van Justitie volgt dat bij de tweede en de derde voorwaarde de belangen van de burger zwaar wegen. De AP zal hier scherp op blijven toezien.

In het geval van de KNLTB benoemt het Hof bijvoorbeeld dat mensen ook moeten kunnen verwachten dat een organisatie hun gegevens verkoopt aan een bepaald bedrijf. En verwacht jij als lid van een tennisvereniging dat de tennisbond onder meer jouw telefoonnummer verkoopt aan een loterij? Het is nu aan de Amsterdamse rechtbank en dit soort vragen rond de KNLTB-zaak te beantwoorden en een oordeel te vellen over de rechtmatigheid van het verkopen van de persoonsgegevens van de KNLTB-leden.

<https://lnkd.in/enFKBpR5>

Autoriteit Persoonsgegevens (Dutch DPA)
31,679 followers
3w · 🌐

Reactie AP op onderstaande beantwoording van prejudiciële vragen door het Hof van Justitie van de EU:

Bij de AP staat de burger voorop. Vandaar onze principiële interpretatie van de wet, waarin organisaties bijvoorbeeld nooit zonder toestemming persoonsgegevens van mensen mogen verkopen, alleen omdat ze daar geld mee kunnen verdienen. Daar hebben wij ons voor ingezet en wat ons betreft is dat nog steeds hoe het zou moeten zijn, maar helaas is dat niet de juridische realiteit. Dat is nu duidelijk. Wij zullen onze normuitleg op dit punt dan ook aanpassen.

De uitspraak van het Hof is echter geen vrijbrief voor bedrijven en andere organisaties om zomaar zonder toestemming van alles te doen met persoonsgegevens, alleen omdat die daar geld mee kunnen verdienen. Voor een geslaagd beroep op een 'gerechtvaardigd belang' moeten organisaties aan drie voorwaarden voldoen. De eerste voorwaarde is dus niet zo absoluut als de AP die zag, maar het Hof van Justitie benadrukt dat er nog twee voorwaarden zijn waaraan bedrijven moeten voldoen, willen zij zonder toestemming persoonsgegevens verkopen. Uit de uitspraak van het Hof van Justitie volgt dat bij de tweede en de derde voorwaarde de belangen van de burger zwaar wegen. De AP zal hier scherp op blijven toezien.

In het geval van de KNLTB benoemt het Hof bijvoorbeeld dat mensen ook moeten kunnen verwachten dat een organisatie hun gegevens verkoopt aan een bepaald bedrijf. En verwacht jij als lid van een tennisvereniging dat de tennisbond onder meer jouw telefoonnummer verkoopt aan een loterij? Het is nu aan de Amsterdamse rechtbank om dit soort vragen rond de KNLTB-zaak te beantwoorden en een oordeel te vellen over de rechtmatigheid van het verkopen van de persoonsgegevens van de KNLTB-leden.

<https://lnkd.in/enFKBpR5>

Artikel 6.1 AVG

Verwerking is rechtmatig indien en voor zover [...] (f) de verwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen, met name wanneer de betrokkene een kind is.

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

AP, Normuitleg
'gerechtvaardigd belang'
november-2019

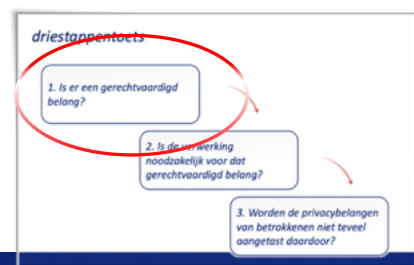
[V]oorwaarde is dat de belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of een derde kwalificeren als gerechtvaardigd. Dat houdt in dat die belangen in (algemene) wetgeving of elders in het recht zijn benoemd als een rechtsbelang. Een belang dat ook in rechte beschermd wordt, dat beschermingswaardig wordt geacht en dat in beginsel gerespecteerd moet worden en 'afgedwongen' kan worden. [...]

De verwerkingsverantwoordelijke of derde moet zich dus op een (geschreven of ongeschreven) rechtsregel of rechtsbeginsel kunnen beroepen.

[...]

'Wat ook niet als een gerechtvaardigd belang kwalificeert, is bijvoorbeeld: het enkel dienen van zuiver commerciële belangen, winstmaximalisatie, het zonder gerechtvaardigd belang volgen van het gedrag van werknemers of het (koop)gedrag van (potentiële) klanten, etc.

zgn. **positieve toets**: uit de wet of rechtsbeginsel moet blijken dat het belang gerechtvaardigd is
en dus geen **negatieve toets**, waarbij het belang gerechtvaardigd is, tenzij het bij wet of rechtsbeginsel is verboden

VoetbalTV

Opinion 05/2014 on legitimate interests, april 2014

Rb Mid.NLD 23 november 2021, ECLI:NL:RBMNE.2020.5111

16. Gelet op de hiervoor aangehaalde Europese rechtspraak, conclusies van de advocaat-generaal en de opinie van de WP29, onderschrijft de rechtbank het standpunt van eiseres dat de vraag of een verwerker van persoonsgegevens een negatieve toets moet worden beoordeeld. Deze toets komt erop neer dat de verwerker geen belang mag nastreven dat in strijd is met de wet.

Rigos, Volter und Markus Schrecke en Eijfert, en Rynel, Promuskae

AG Bobek in FashionID

VoetbalTV

ABRvS 27 juli 2022, ECLI:NL:RVS:2022-2173

8. Met de rechtbank wordt geoordeeld dat in dit geval, gelet op de door VoetbalTV genoemde andere belangen, die niet van commerciële aard zijn, geen sprake is van een louter commerciële belang. De vraag of een uitsluitend commercieel belang op zichzelf een gerechtvaardigd belang in de zin van artikel 6, eerste lid, aanhef en onder f, van de AVG kan zijn, hoeft daarom niet te worden beantwoord.

Bestissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. bevestigt de aangevallen uitspraak;

II. veroordeelt de Autoriteit Persoonsgegevens tot vergoeding van bij VoetbalTV B.V. in verband met de behandeling van het hoger beroep opgekomen proceskosten ...

KNLTB

Rb Alom 22 september 2022, ECLI:NL:RBAMS.2022.5565

6. De rechtbank vindt zich daarom genoedzaakt om de volgende prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie te stellen:

- Hoe dient de rechtbank de term 'gerechtvaardigd belang' uit te leggen?
- Dient die term te worden uitgelegd zoals verweerder dat uitlegt? Zijn dat uitdrukking tot de wet behorende, wet niet, in een wettelijk vastgestelde belang? Of:
- Kan elk belang een gerechtvaardigd belang zijn, mits dat belang niet in strijd is met de wet? Meer specifiek gesteld: is een zuiver commercieel belang en het belang zoals hier aan orde, het verstrekken van persoonsgegevens tegen betaling zonder toestemming van de betreffende persoon, onder omstandigheden aan te merken als een gerechtvaardigd belang? Zo ja, welke omstandigheden bepalen of een zuiver commercieel belang een gerechtvaardigd belang is?

zijn, positieve toets

negatieve toets

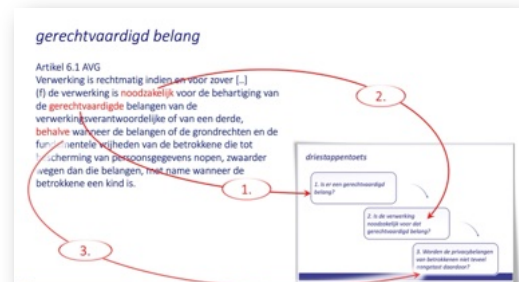
wat een gerechtvaardigd belang kan zijn KNLTB

HJEU 4 oktober 2024, C-621/22,
ECLI:EU:C:2024:857

Meta/Bundeskartellamt

21 [...] de grief [heeft] de verwijzende rechter in kennis gesteld van het arrest van 4 juli 2023, *Meta Platforms e.a* [...] en verzocht mee te delen of hij, gelet op dat arrest, zijn verzoek om een prejudiciële beslissing geheel of gedeeltelijk wenste te handhaven, en, in geval van gedeeltelijke intrekking van deze aanvraag, de redenen voor de handhaving van een deel ervan toe te lichten.

en is dit nou echt nodig...?

wat een gerechtvaardigd belang kan zijn KNLTB

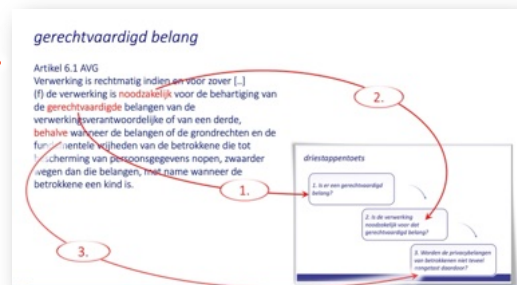
HJEU 4 oktober 2024, C-621/22, ECLI:EU:C:2024:857

49 [...] [e]en commercieel belang van de verwerkingsverantwoordelijke [kan] een gerechtvaardigd belang in de zin van artikel 6, lid 1, onder (f), AVG vormen, voor zover het niet in strijd is met de wet.

Dictum

Art. 6, eerste lid, onderdeel f, Avg vereist niet dat een gerechtvaardigd belang bij wet wordt bepaald, wél dat het aangevoerde gerechtvaardigde belang rechtmatig is.

hof geeft ten overvloede nog een aantal 'preciserings' ('clarifications') voor de zgn. noodzakelijkheidstoets (stap 2) en belangenafweging (stap 3)

wat een gerechtvaardigd belang kan zijn KNLTB

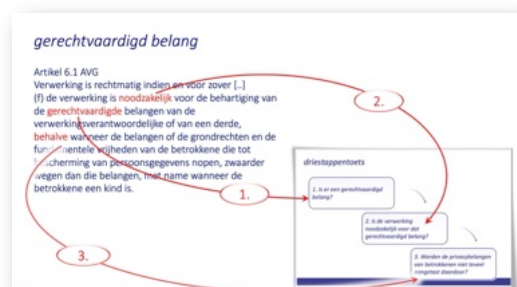
HJEU 4 oktober 2024, C-621/22, ECLI:EU:C:2024:857

Bijv. over stap 2 (noodzakelijkheid):

"[er moet] worden vastgesteld dat wanneer een sportbond als de KNLTB tegen betaling persoonsgegevens van zijn leden wil verstrekken aan derden, het voor die bond in het bijzonder mogelijk is om zijn leden daarvan vooraf in kennis te stellen en hun te vragen of zij wensen dat hun persoonsgegevens aan derden worden doorgegeven met het oog op reclame of marketing.

[KNLTB zou aldus] de betrokken leden in staat stellen om [...] de controle te houden over de beschikbaarstelling van hun persoonsgegevens en om aldus de beschikbaarstelling van die gegevens te beperken tot hetgeen daadwerkelijk noodzakelijk en relevant is voor de doeleinden waarvoor die gegevens worden doorgegeven en verwerkt"

hof geeft ten overvloede nog een aantal 'preciserings' ('clarifications') voor de zgn. noodzakelijkheidstoets (stap 2) en belangenafweging (stap 3)

Autoriteit Persoonsgegevens (Dutch DPA)
31,679 followers
3w · 🌐

Reactie AP op onderstaande beantwoording van prejudiciële vragen door het Hof van Justitie van de EU:

Bij de AP staat de burger voorop. Vandaar onze principiële interpretatie van de wet, waarin organisaties bijvoorbeeld nooit zonder toestemming persoonsgegevens van mensen mogen verkopen, alleen omdat ze daar geld mee kunnen verdienen. Daar hebben wij ons voor ingezet en wat ons betreft is dat nog steeds hoe het zou moeten zijn, maar helaas is dat niet de juridische realiteit. Dat is nu duidelijk. Wij zullen onze normuitleg op dit punt dan ook aanpassen.

De uitspraak van het Hof is echter geen vrijbrief voor bedrijven en andere organisaties om zomaar zonder toestemming van alles te doen met persoonsgegevens, alleen omdat die daar geld mee kunnen verdienen. Voor een geslaagd beroep op een 'gerechtvaardigd belang' moeten organisaties aan drie voorwaarden voldoen. De eerste voorwaarde is dus niet zo absoluut als de AP die zag, maar het Hof van Justitie benadrukt dat er nog twee voorwaarden zijn waaraan bedrijven moeten voldoen, willen zij zonder toestemming persoonsgegevens verkopen. Uit de uitspraak van het Hof van Justitie volgt dat bij de tweede en de derde voorwaarde de belangen van de burger zwaar wegen. De AP zal hier scherp op blijven toezien.

In het geval van de KNLTB benoemt het Hof bijvoorbeeld dat mensen ook moeten kunnen verwachten dat een organisatie hun gegevens verkoopt aan een bepaald bedrijf. En verwacht jij als lid van een tennisvereniging dat de tennisbond onder meer jouw telefoonnummer verkoopt aan een loterij? Het is nu aan de Amsterdamse rechtbank om dit soort vragen rond de KNLTB-zaak te beantwoorden en een oordeel te vellen over de rechtmatigheid van het verkopen van de persoonsgegevens van de KNLTB-leden.

<https://lnkd.in/enFKBpR5>

vragen?

g.j.zwenne@law.leidenuniv.nl